De Peuterhof

Pedagogische beleidsplan De Bornput

2026-2027

Inhoud

1 Inleiding 5
2 Visie 6
2.1 Grondslag 6
2.2 Visie 6
2.3 Doelstellingen peutergroep 6
2.4 Mentorschap 7
3 Emotionele veiligheid 8
3.1 Pedagogisch klimaat 8
3.2 Veiligheid en welbevinden 8
3.2.1 Vrij zijn van emotionele belemmeringen 8
3.2.2 Nieuwsgierig en ondernemend zijn 8
3.2.3 Zelfvertrouwen hebben 9
3.3 Participatie 9
4 Persoonlijke competentie 10
4.1 Leren en ontwikkelen 10
4.1.1 Spelen 11
4.1.2 Taal- en rekenontwikkeling 11
5 Sociale competentie 12
5.1 Kinderen maken deel uit van het groepsgebeuren 12
5.2 Ondersteuning kinderen in interactie onderling 12
5.3 Ondersteuning voorkomen/oplossen conflicten 12
5.4 Straffen en belonen 12
5.4.1 Gewetensvorming 12
5.4.2 Opvoeding en onderwijs 13
6 Socialisatie – Overdracht normen en waarden 14
6.1 Betekenis normen en waarden 14
6.2 Overdracht normen en waarden 14
7 Omvang en leeftijdsopbouw 15
7.1 Omvang en leeftijdsopbouw peutergroep 15
7.2 Doelgroepkinderen 15
8 Algemene organisatorische zaken 16
8.1 Algemene gegevens 16
8.2 Groepsleiding 16

8.3 Groepsindeling 16
8.4 Tijden 16
8.5 Vervanging 17
8.6 Achterwacht 17
8.7 Begeleiding en inzet van stagiaires 17
8.8 Accommodatie en inrichting 17
8.8.1 Groepsruimte 17
8.9 Veiligheid en gezondheid 18
8.9.1 Ziekte 18
8.9.2 Veiligheid 18
8.9.3 Ongeval 18
8.9.4 Medicijngebruik 18
8.9.5 Mishandeling 18
8.9.6 Vierogen-principe 19
8.10 Warme overdracht naar basisschool en BSO 19
8.11 Privacy en klachtenregel 19
8.11.2 Klachten 19
9 Werkwijze 21
9.1 Dagindeling 21
9.2 Begin- en eindtijden 21
9.3 Wenprocedure 21
9.4 Fruit eten 22
9.5 Verzorging 22
9.6 Materialen/Hoeken 22
9.7 Leerlijnen Konnect / ParnasSys en Bas in de klas! 23
9.8 Thema's 23
9.9 Kringactiviteiten 23
9.10 Buitenspelen en excursies 23
9.11 Ontwikkelingsvolgsysteem/leerlijnen 23
9.12 Ouder(contacten) 24
9.12.1 Contactmomenten 25
9.12.2 Nieuwsbrief 25
9.12.3 Informatiegids 25
9.12.4 Website 25
9.12.5 Inloopmoment 25
9.12.6 Oudercommissie 25
9.13 Vrijwilligersbeleid 26

9.13.1 Inhoud van de functie 26
9.13.2 Vereisten 26
9.13.3 Vergoedingen 26
9.13.4 Taakomschrijving vrijwilliger 27
10 Ondersteuning intern & extern 28
10.1 Intern 28
10.2 Extern 28
10.3 Ondersteuningsteam 28
10.4 Pedagogisch beleidsmedewerker/coach 28
10.5 Inzet VE-beleidsmedewerker / coach 29

1 Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan geschreven voor de peutergroep de Bornput in Kesteren. Deze peutergroep valt onder de Stichting de Peuterhof. Binnen deze stichting wordt op een bedrijfsmatige wijze gewerkt. We zijn gehouden aan verschillende wet- en regelgevingen en de peutergroep valt onder de Wet Kinder Opvang (WKO).

In dit beleidsplan staan de grondslag, de visie en de doelstelling van de peutergroep beschreven. Daarnaast is er aan de hand van het toetsingskader GGD Nederland beschreven hoe het pedagogisch beleid gestalte krijgt binnen de peutergroep. Het doel van het beleidsplan is om ouders, (nieuwe) pedagogisch professionals, pedagogisch professionals in opleiding en andere belangstellenden informatie te geven over de werkwijze van de peutergroep.

Door de visie en de uitgangspunten voor het handelen op papier te zetten, kunnen pedagogisch professionals hierop terugvallen en elkaar aanspreken op de manier van werken. Daarmee vormt het pedagogisch beleidsplan een waarborg voor de kwaliteit van werken.
Het beleidsplan wordt jaarlijks geëvalueerd en zo nodig aangepast. Het (gewijzigde) beleid wordt tijdens een teamvergadering besproken met het team en ter informatie onder de aandacht gebracht van de ouders. Ouders kunnen op verzoek een exemplaar opvragen bij de directie.

Naast dit pedagogisch beleidsplan verwijzen we naar de informatiegids voor ouders, waarin naast de onderstaande informatie en het VE-beleidsplan, nog veel praktische informatie vermeld staat. Het VE-beleidsplan is een bijlage van het pedagogisch beleidsplan.

Kesteren,
September, 2026

2 Visie

In dit hoofdstuk wordt er gekeken naar de visie van de peutergroep. De peutergroep is ondergebracht in een stichting. De stichting heeft de grondslag en visie als volgt verwoord.

2.1 Grondslag

De peutergroep heeft een reformatorische signatuur. Dat betekent dat de Bijbel door bestuur, personeel, ouders en kinderen aanvaard wordt als het onfeilbare Woord van God. Daarbij onderschrijft de stichting geheel en onvoorwaardelijk de Heidelbergse Catechismus, de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse leerregels.
De stichting is ontstaan vanuit de behoefte om kinderen begeleiding in hun ontwikkeling te geven op zodanige wijze dat dit aansluit bij de geloofsovertuiging van de ouders en datgene wat men 's zondags in de kerk hoort. In alle facetten van de peutergroep is de norm die de Bijbel aanlegt het beslissende uitgangspunt en stempelt de identiteit van de voorschool het leef- en werkklimaat.

2.2 Visie

Vanuit onze Bijbelse visie staan wij voor, dat de eerste verantwoordelijkheid voor de opvoeding van de kinderen bij de ouders ligt. Dit impliceert dat het goed is voor de kinderen dat de ouders in de eerste levensjaren van de kinderen, hen zelf opvoeden. Onze peuters zijn welkom vanaf hun derde verjaardag. Mochten er zorgen zijn rondom de ontwikkeling van een kind dan is het mogelijk dat kinderen vanaf 2,5 jaar worden toegelaten met een VE-indicatie.
De visie van de peutergroep is *'ruimte voor ontwikkeling'*. Er is zorg, aandacht en begeleiding voor iedereen. De peutergroep wil aansluiten bij de talenten en gaven van de kinderen. Jonge kinderen leren door spelen. Om deze reden wordt het leerstofaanbod spelenderwijs aangeboden in de peutergroep.

Binnen de peutergroep bestaat de mogelijkheid dat er VE aangeboden wordt aan kinderen met een indicatie. Hierdoor is het mogelijk om vroeg te observeren, signaleren en indien nodig tijdig extra ondersteuning aan te bieden aan het kind. Dit wil de peutergroep doen door een goed leerstofaanbod aan te bieden, te observeren, een duidelijke doorgaande lijn tussen peutergroep en de basisschool te realiseren en door samen te werken met ouders. Op deze manier wordt geprobeerd de mogelijke achterstand in de ontwikkeling van het kind weg te nemen of te verkleinen.

2.3 Doelstellingen peutergroep

Onze peutergroep heeft een pedagogische doelstelling. Kinderen krijgen de kans om met leeftijdsgenootjes om te gaan. De peutergroep biedt een veilige speelplek in een vertrouwde sfeer om met andere kinderen en materialen te spelen en zich daardoor te ontwikkelen. De peutergroep betekent ook een verrijking van de belevingswereld van het jonge kind. Op deze manier vormt de peutergroep een op zichzelf staand pedagogisch milieu, een aanvulling op de thuissituatie. De peutergroep heeft dus een opvoedkundige, ondersteunende taak. Voor kinderen in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar willen we optimale ontwikkelingskansen realiseren door het aanbieden van veelzijdige en passende speelmogelijkheden.
Daarnaast is een doelstelling van de peutergroep het bevorderen van de taal- en rekenontwikkeling en het aangaan van sociale contacten, zodat de peuters goed voorbereid worden op groep 1 van de basisschool.

2.4 Mentorschap

Alle kinderen in de kinderopvang hebben een eigen mentor. Beroepskrachten hebben daarmee een andere rol gekregen ten aanzien van de tijd daarvoor. Dit is het gevolg van de inwerkingtreding van de Wet Innovatie en Kwaliteit (IKK) in de kinderopvang. Invulling geven aan het mentorschap is veel meer dan een kind toewijzen aan een beroepskracht omwille van één vast gezicht per kind; voor het signaleren van problemen en gesprekken voeren met opvoeders en instanties. Dit is zeker van belang, maar het mentor zijn van een kind kan op zo'n manier worden vormgegeven dat het bijdraagt aan de emotionele veiligheid en aan de ontwikkeling van kinderen en pedagogisch professionals.

Mentoring is een één-op-één interactief proces waarbij de mentor het leren van het kind begeleidt en ze zich samen op de persoonlijke ontwikkeling richten. Mentoren zetten hun kennis, bekwaamheid en (levens)ervaring in om kinderen te helpen hun ontwikkelingsdoelen te bereiken.

Het is voor pedagogisch professionals onmogelijk om met ieder kind in de groep een even hechte band op te bouwen. Door de 'eigen' mentorkinderen is er meer ruimte voor de pedagogisch professionals om een paar kinderen echt goed te leren kennen. Hierdoor kunnen ze beter inspringen op de behoeften van deze kinderen en zo ook zullen de kinderen eerder contact zoeken met hun mentor. Door een goede vertrouwensrelatie op te bouwen, zullen kinderen zich emotioneel veilig voelen op de kinderopvang.

Een mentor signaleert (potentiële) ontwikkelingsproblemen: op deze manier kan er door beroepskrachten en/of andere professionals van binnen of buiten de kinderopvangorganisatie vroegtijdig en adequaat passende (extra) ondersteuning worden geboden.

De mentor dient duidelijke doelen voor ogen te hebben. Deze doelen worden opgesteld in teamverband. Voorbeelden van duidelijke doelen zijn: 'Kinderen helpen om een positief zelfbeeld over zichzelf te ontwikkelen' en 'Kinderen helpen om vriendschappen aan te gaan met andere kinderen'. Pedagogisch professionals stellen ook doelen voor zichzelf op om hun eigen professionaliteit binnen het mentorschap te ontwikkelen.

Op het moment dat we ouders melden vanaf welke datum hun kind ingedeeld is in de peutergroep, wordt eveneens de naam van de mentor bekend gemaakt. We vragen ouders dit met hun kind te delen. Op de uitnodigingskaart die de peuter krijgt, wordt dit nogmaals naar het kind toe bevestigd.

3 Emotionele veiligheid

Op de peutergroep willen we graag kinderen een veilige omgeving bieden, waarin zij zich kunnen ontwikkelen. Kinderen hebben behoefte aan veiligheid & welbevinden en behoefte aan leren & ontwikkelen (Singer & Kleerekoper, 2009). Aan beide basisbehoeften willen we tegemoetkomen op de peutergroep. Hoe we kinderen willen laten leren en ontwikkelen zal beschreven worden in hoofdstuk 3. In dit hoofdstuk wordt de veiligheid en welbevinden op de peutergroep beschreven.

3.1 Pedagogisch klimaat

De pedagogisch professionals kijken goed naar het kind om te zien wat het kind nodig heeft. Vertrouwde relaties zijn voor kinderen belangrijk, dit geeft hen veiligheid. Op de peutergroep heeft elke peuter een eigen mentor, hierdoor kan het kind een vertrouwde relatie opbouwen met de groep en de pedagogisch professional. De pedagogisch professionals werken aan een ontspannen en open sfeer binnen de groepen. De pedagogisch professionals zijn verantwoordelijk voor de groep en onderhouden de contacten met de ouders tijdens de haal-en-brengmomenten, maar ook tijdens de 'oudercontactmomenten'.
De pedagogisch professionals zorgen voor structuur en veiligheid in de groep. In de groepsruimte wordt er door middel van dagritmekaarten aangegeven wat het programma is. Met de kinderen wordt de dag besproken, na elke activiteit wordt er genoemd welke activiteit erna gedaan wordt.
Er zijn duidelijke regels en grenzen in de groep. De regels worden met de kinderen besproken. In hoofdstuk 5 wordt de overdracht van normen en waarden uitgebreider besproken.

3.2 Veiligheid en welbevinden

Wanneer kinderen zich veilig voelen, zullen zij gaan ontdekken en zullen zij zich ontwikkelen.
Kinderen ontwikkelen zich optimaal wanneer de zogenaamde basiskenmerken optimaal aanwezig zijn. De basiskenmerken (Bosch & Jaeger, 2008) bestaan uit:
Vrij zijn van emotionele belemmeringen
Nieuwsgierig en ondernemend zijn
Zelfvertrouwen hebben

3.2.1 Vrij zijn van emotionele belemmeringen

Op de peutergroep willen we graag dat de kinderen zich ontspannen voelen, vrij voelen om contact te maken en open staan voor hun omgeving. We willen graag dat een kind zich niet geremd voelt en dat het initiatieven neemt binnen de groep, dat een kind zich thuis voelt. Op de peutergroep stimuleren we dit door een goede sfeer in de groep te creëren. Deze sfeer wordt gecreëerd door positieve aandacht aan elk kind te geven, zoals complimenten geven, individuele gesprekjes voeren met de kinderen en hen ruimte te geven om in eigen tempo en op hun eigen manier zich te kunnen ontwikkelen. Dat betekent ook dat de kinderen op verschillende momenten van de dag zelf keuzes kan maken.

3.2.2 Nieuwsgierig en ondernemend zijn

Nieuwsgierige kinderen zien nieuwe taken en opdrachten als een uitdaging. (Nieuwe) voorwerpen hebben op hen een grote aantrekkingskracht. Tijdens spel ontdekken zij verschillende eigenschappen en gebruiksmogelijkheden van voorwerpen. De pedagogisch professionals spelen hierop in door tijdens activiteiten veel materialen te gebruiken en daarmee de nieuwsgierigheid van de kinderen te prikkelen. De pedagogisch professionals geven ook

ruimte om tijdens spel zelf de (nieuwe) materialen te onderzoeken en te ontdekken. De pedagogisch professionals hebben ook oog voor meer afwachtende kinderen, voor hen creëert de pedagogisch professional tijd en aandacht om het ontdekkend vermogen op een eigen tempo te ontplooien.

3.2.3 Zelfvertrouwen hebben

Kinderen met zelfvertrouwen reageren evenwichtig op situaties. De emoties zijn afgestemd op de situatie. Kinderen beleven plezier aan wat ze doen en meemaken. Deze kinderen durven uitdagingen en risico's aan te gaan. Op de peutergroep zullen de pedagogisch professionals het zelfvertrouwen van de kinderen stimuleren door hen complimentjes te geven en hen ruimte te bieden om zelf of met hulp van de pedagogisch professional nieuwe dingen te ontdekken.

3.3 Participatie

Tijdens activiteiten wordt de betrokkenheid van de kinderen gestimuleerd op de peutergroep.
Een betrokken activiteit leidt tot ontwikkeling (Bosch, Duvekot & Jaeger, 2008). De betrokkenheid wordt gestimuleerd door uitdagende activiteiten, zoals samen met de kinderen een probleem oplossen. In de kring liggen eikels, kastanjes en beukennootjes, de eekhoorn wil graag alle eikels in zijn holletje. Kunnen de kinderen hem helpen?
Door samen na te denken over de oplossing van het probleem worden de kinderen geprikkeld en raken ze betrokken bij de activiteit. Er wordt veel spelenderwijs geoefend met de kinderen, zodat kinderen tijdens hun eigen spel zelf kunnen ervaren, (verder) kunnen ontdekken en leren.

4 Persoonlijke competentie

In het vorige hoofdstuk zijn de basisbehoeften, veiligheid & welbevinden en leren & ontwikkelen genoemd. In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de peutergroep tegemoetkomt aan de basisbehoefte leren en ontwikkelen. Daarnaast wordt er beschreven hoe de peutergroep de ontwikkeling van het individuele kind observeert.

4.1 Leren en ontwikkelen

Ieder kind is verschillend, heeft een ander karakter en heeft eigen mogelijkheden. Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen tempo en eigen manier. De pedagogisch professionals op de peutergroep komen hierin tegemoet door aan te sluiten bij de behoeften van de kinderen.
De pedagogisch professionals van de peutergroep maken hiervoor gebruik van de leerlijnen van Driestar Educatief in Konnect / Parnassys. Deze leerlijn wordt voor elk kind afzonderlijk bijgehouden. Er wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan de volgende ontwikkelingsaspecten:

Motoriek:
- Grote motoriek
- Kleine motoriek

Sociaal-emotionele ontwikkeling:
- Welbevinden en betrokkenheid
- Taakgerichtheid en zelfstandigheid
- Ruimte nemen
- Ruimte geven

Taal:
- Ontluikende en beginnende geletterdheid (vanaf 25 maanden)
- Interactief taalgebruik

Rekenen (vanaf 25 maanden):
- Tellen en getalbegrip
- Meten
- Meetkunde

Bij kinderen met een VE-indicatie worden extra activiteiten ingezet om de ontwikkeling van bovengenoemde aspecten te stimuleren. Meer informatie hierover vindt u in ons specifieke VE-beleidsplan, wat als bijlage toegevoegd is.
Als het om de observaties gaat, de observaties worden voor VE'ers maandelijks vastgelegd in Parnassys en van de overige peuters zijn deze uiterlijk bijgewerkt op het moment van de peuterbesprekingen met de IB'er.

Deze werkwijze sluit nauw aan op het leerstofaanbod van de groepen 1 en 2 op de basisschool, zodat hiermee een doorgaande lijn gewaarborgd is.
Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen manier en tempo, hierdoor zijn er verschillen tussen de ontwikkeling van de kinderen. Tijdens kringactiviteiten, het spelen en het werken wordt hier door de pedagogisch proffesionals rekening mee gehouden door middel van differentiatie.

4.1.1 Spelen

Een van de behoeften van jonge kinderen is het spelen. Kinderen leren door te spelen. Door middel van spel kunnen kinderen eigen ervaringen opdoen, nieuwe dingen ontdekken en nieuwe dingen leren. Voor spelen wordt er veel ruimte geboden op de peutergroep. De hoeken, waarin kinderen kunnen spelen, zijn zo ingericht dat de kinderen hierin kunnen leren, ontdekken en uitproberen. Tijdens kringactiviteiten worden spelletjes gedaan. Materialen worden spelenderwijs aangeboden. Deze materialen dagen de kinderen uit om later opnieuw te gebruiken en verder te ontdekken tijdens het spelen in de hoeken.
Op verschillende momenten van de dag kunnen de kinderen tijdens spelactiviteiten of spelen in de hoeken zelf keuzes maken, welk spel men wil gaan doen.

4.1.2 Taal- en rekenontwikkeling

Voor beide ontwikkelingsgebieden maken we dus gebruik van de leerlijnen van Konnect / ParnasSys.
Tijdens de activiteiten op de peutergroep is er veel aandacht voor taal. Door middel van kringgesprekken en door prentenboeken interactief voor te lezen, wordt de spraaktaalontwikkeling gestimuleerd.
Naast taal wordt de rekenontwikkeling gestimuleerd. Rekenen kent drie domeinen: tellen, meten en meetkunde. Ook ‘eenvoudige’ groepsactiviteiten zijn gericht op ruimtelijke ontwikkeling of getalbegrip. Bijvoorbeeld vragen over meer/minder (‘in welke doos zitten meer potloden’) of groot/klein (‘is deze laars voor een papa of voor een kindje’). De pedagogisch professional gebruikt deze elementen in de dagelijkse routine.
Activiteiten en hoeken worden rondom een thema aangeboden. Deze thema’s sluiten aan bij de belevingswereld van het kind. Er wordt 5-6 weken over een thema gewerkt. De hele leeromgeving staat in teken van het thema waarover gewerkt wordt. Er wordt hierbij gebruik gemaakt van de methode ‘Bas in de klas’.

5 Sociale competentie

Op de peutergroep vinden we het bevorderen van sociale contacten van kinderen erg belangrijk. Dit is ook een van de doelstellingen van de peutergroep. Er wordt hiervoor alle ruimte geboden. In dit hoofdstuk wordt beschreven op welke manier dit gestimuleerd wordt.

5.1 Kinderen maken deel uit van het groepsgebeuren

Wanneer kinderen op de peutergroep komen, maken zij deel uit van een groep. Zij worden in een vaste groep geplaatst met eigen pedagogisch proffessionals. Om met elkaar een groep te vormen, worden er door de pedagogisch proffessionals allerlei groepsactiviteiten gedaan. Een voorbeeld hiervan is de dagopening: aan het begin van de dag mogen kinderen vertellen aan elkaar. Ook wordt er samen fruit gegeten en gedronken in de kring. De verjaardagen van de kinderen worden samen gevierd. En er worden samen spelletjes in de kring en buiten gedaan. Door deze activiteiten beleven kinderen saamhorigheid en voelen zij dat zij bij de groep behoren.

5.2 Ondersteuning kinderen in interactie onderling

Tijdens de activiteiten worden de kinderen gestimuleerd om samen te praten en contacten te leggen met elkaar. Door te vertellen wat je hebt beleefd of welk spel je nu wil gaan spelen, kunnen contacten gelegd worden. Contacten met andere kinderen zijn belangrijk, hierdoor gaan ze samenspelen. Door samen te spelen leren kinderen van elkaar en worden er vriendschappen opgebouwd. Om vriendschappen te onderhouden wordt tijdens het samenspelen door de pedagogisch proffessionals ‘het samen delen, samen spelen’ gestimuleerd. Peuters en kleuters vinden het nog erg moeilijk om samen te spelen, omdat ze nog erg ik-gericht zijn. Door tijdens het (buiten)spelen te stimuleren om samen met een ander kind iets te gaan doen en het speelgoed samen te delen, leren kinderen het samen spelen.
Ook zorgen contacten tussen kinderen ervoor dat ze elkaar helpen met jas dichtmaken of verfschort aantrekken. En de contacten zorgen ervoor dat ze elkaar troosten, wanneer er een groepsgenootje verdriet heeft.

5.3 Ondersteuning voorkomen/oplossen conflicten

Door het stimuleren van samen spelen, samen delen en het elkaar helpen ontstaat er een goede sfeer in de groep waarin kinderen zich veilig voelen. Op deze manier proberen de pedagogisch proffessionals conflicten te voorkomen. Wanneer er conflicten ontstaan tussen kinderen onderling, dan stimuleren zij de kinderen zelf hun conflicten op te lossen. Conflicten kunnen voor kinderen leermomenten zijn, ze leren voor zichzelf opkomen en weerbaar te worden. Hiermee worden de zelfstandigheid en zelfvertrouwen van het kind bevorderd. Wanneer kinderen er niet meer uit komen, zullen de pedagogisch proffessionals helpen om het conflict op te lossen.
Binnen de groep biedt de pedagogisch proffessional de gedragsregels/sociale omgangsregels op een positieve manier aan, zoals ´we houden onze handen bij onszelf´. Deze worden besproken met de kinderen. Hierdoor leren ze respect voor elkaar en vertrouwen in elkaar te hebben.

5.4 Straffen en belonen

5.4.1 Gewetensvorming

Elk kind heeft een geweten. Het is het overblijfsel van het beeld Gods, dat de mens na de zondeval nog gelaten is. Dankzij het geweten is opvoeding mogelijk. Goedkeuring en beloning, straf, gebod en verbod zijn op onze peutergroep opvoedingsmiddelen die tot doel hebben het geweten van de kinderen te vormen.

5.4.2 Opvoeding en onderwijs

De eerste en uiteindelijke verantwoordelijkheid voor de opvoeding berust bij de ouders. Hoewel opvoeding en voorschoolse opvang een geheel vormen en optimaal op elkaar afgestemd dienen te zijn, is de opvoeding met name een zaak van de ouders, terwijl de voorschoolse opvang in de eerste plaats voorbereidend instituut is voor de schoolloopbaan van het kind.

Opvoeding is (c.q. moet zijn) een opvoeding uit het geloof, naar Gods Woord, tot Gods eer, tot heil van Christus' gemeente en tot welzijn van de naaste. Het is een doelbewust, genormeerd, opzettelijk en verantwoordelijk leidinggeven en hulpverlenen aan een onvolwassene, totdat deze zijn verantwoordelijkheid ten opzichte van de levenstaken zelfstandig kan en mag dragen.

De opvoeder -en dus ook de pedagogisch professional- is door God met gezag bekleed. De verhouding opvoeder - opvoedeling wordt genormeerd door het vijfde gebod. Opvoeding dient gestalte krijgen vanuit gebed en liefde, zich openbarend in verantwoordelijkheidsgevoel en gezag, waardoor opvoedingsmiddelen als het Woord/woord, het voorbeeld en de tucht waarde krijgen.

6 Socialisatie – Overdracht normen en waarden

Zoals in het vorige hoofdstuk is beschreven, zijn er binnen de groep gedragsregels. Deze zorgen ervoor dat de kinderen weten hoe zij zich moeten gedragen in de groep. Deze gedragsregels komen voort uit normen en waarden.

6.1 Betekenis normen en waarden

Waarden zijn gemeenschappelijke overtuigingen die zichtbaar worden in het gedrag. De waarde is een richtsnoer voor ons denken en handelen.
Een *norm* is de invulling van een waarde. Hoe verwacht men dat het kind zich gedraagt?
Op de peutergroep zijn de normen en waarden gebaseerd op de Bijbel.

6.2 Overdracht normen en waarden

Van de pedagogisch proffessionals wordt verwacht dat zij een voorbeeld zijn voor de kinderen. De afspraken, regels en omgangsvormen worden door hen uitgelegd en besproken met de kinderen.
De peutergroep biedt spelenderwijs globaal deze afspraken aan. Dit moet gezien worden als een eerste verkenning.
Het gaat om de volgende regels:

De doelen van omgangsregels zijn:

- respect voor elkaar hebben
- elkaar aanspreken op positief en negatief gedrag
- een duidelijk beeld van wat acceptabel is
- dat conflicten vreedzaam worden opgelost
- dat het veiligheidsgevoel blijft
- dat gebruik gemaakt wordt van het zelf oplossend vermogen

Voorschoolafspraken

1. we vertrouwen elkaar
2. we helpen elkaar
3. we werken samen
4. we hebben plezier
5. we doen mee

7 Omvang en leeftijdsopbouw

7.1 Omvang en leeftijdsopbouw peutergroep

De peutergroep is gehuisvest in een unit naast het gebouw van de Bornput. De peutergroep is open voor reguliere peuters op:
Groep 1: woensdagmorgen en vrijdagmorgen
Groep 2: dinsdagmorgen en donderdagmorgen
Groep 3 (alleen als de groepen vol zijn): maandagmorgen en donderdagmiddag
Binnen één groep is er plaats voor 16 kinderen met 2 pedagogische professionals. De peutergroep werkt met gekwalificeerde pedagogische professionals . De groep heeft vaste pedagogische professionals zodat de kinderen gewend raken aan hun pedagogisch profesional.
Op de peutergroep zijn kinderen van 3,0 tot 4,0 jaar welkom. Kinderen met een VE-indicatie zijn welkom vanaf 2,5 jaar. Dit kind heeft in dat geval een VE-indicatie gekregen vanuit het consultatiebureau om eerder geplaatst te worden.

7.2 Doelgroepkinderen

Op de peutergroep wordt VE aangeboden aan kinderen met een VE-indicatie. Deze kinderen hebben of lopen een risico om een taal- of ontwikkelingsachterstand op te lopen. Het consultatiebureau stelt de achterstanden vast en geeft indien nodig een indicatie af.
Bij de aanmelding van een peuter met VE-indicatie vindt een intakegesprek plaats tussen ouder(s)/verzorger(s), pedagogisch professional en teamleider/IB'er om na te gaan of onze peutergroep een passende plek kan bieden voor het kind. De uitkomst van dit gesprek wordt intern besproken om een weloverwogen beslissing te kunnen nemen. Vervolgens worden ouder(s)/verzorger(s) op de hoogte gebracht van het besluit.

De doelgroepkinderen worden door de gemeente Neder-Betuwe als volgt omschreven:

- Verzorgende ouder spreekt geen Nederlands
- Alleen een buitenlandse taal sprekend
- Spraaktaalstoornis en/of achterstand in de Nederlandse taal
- Achterstand in ontwikkelingsveld communicatie
- Achterstand in ontwikkelingsveld fijne motoriek, adaptatie, persoonlijkheid, sociaal; gedrag
- Ontbreken van sociaal netwerk
- Achterstand in ontwikkelingsveld grove motoriek
- Asielzoekerskind
- Illegaal kind
- Levend van minimum inkomen
- Moeder of vader alcoholverslaafd
- Moeder of vader drugs verslaafd
- Moeder of vader heeft psychische problemen
- Opvoedingsprobleem

Voor meer informatie over het omgaan met en het in aanmerking komen voor een VE-indicatie verwijzen we u naar het specifieke VE-beleidsplan.

8 Algemene organisatorische zaken

Op dit moment ressorteren er vier peutergroepen onder de stichting. De peutergroep in Kesteren is gehuisvest in een unit naast het tijdelijke schoolgebouw van de Bornput. De peutergroep in Kesteren heeft twee of drie groepen met daarin maximaal 16 peuters. De kinderen die de peutergroep in Kesteren bezoeken, zijn vooral afkomstig uit de kernen Kesteren en Lienden.

8.2 Groepsleiding

Volgens de huidige wet- en regelgeving mag een pedagogisch professional met minimaal een relevant MBO – diploma (cao-kinderopvang) zelfstandig kinderen opvangen, eventueel ondersteund door een pedagogisch professional in opleiding. Alle pedagogisch professionals zijn in het bezit van een verklaring omtrent gedrag. Deze wordt voorafgaand aan indiensttreding overhandigd en is niet ouder dan twee maanden. Er wordt zoveel mogelijk gewerkt met vaste pedagogische professionals op een groep, zodat de continuïteit op de groep gewaarborgd blijft. Pedagogische professionals die binnen onze kinderopvang werken, hebben een veelzijdige functie. De functie bestaat uit zowel opvoedende, verzorgende, begeleidende, activerende, huishoudelijke als organisatorische taken. Zij moeten tevens in staat zijn een veilige en huiselijke sfeer te creëren waarin de kinderen zich prettig voelen. De pedagogische professional onderhoudt de contacten met de ouders/verzorgers/peuterspeelzalen en houdt om de acht weken een groepsbespreking. Binnen onze peutergroepen is Nederlands de voertaal.
Met de pedagogisch professionals van alle peutergroepen in Kesteren, Opheusden en Ochten wordt naar behoefte een gezamenlijk overleg gepland. Dit is minimaal 1x per 2 jaar.
De leiding hiervan berust bij de teamleider van de Bornput in Kesteren die als pedagogisch coach fungeert en hiervoor is opgeleid.

8.3 Groepsindeling

Voor de pedagogisch professionals – kind-ratio en de groepsgrootte hanteren wij vastgestelde normen (wet kinderopvang) 1 op 8 en 2 op 16. De groepsgrootte is afhankelijk van de toegestane maxima, de beschikbare ruimte en de leeftijd van de kinderen. De groepen hebben zoveel mogelijk vaste pedagogisch professionals, met inval-pedagogisch professionals indien dat nodig zou zijn.
Daarnaast gaan de kinderen op vaste dagen naar de peutergroep, zodat er een ‘structurele’ groep kan ontstaan.

8.4 Tijden

De peutergroep is open op de volgende tijden:
Groep 1: woensdagmorgen van 8.15 – 12.15 uur en vrijdagmorgen van 08.15-12.15 uur.
Groep 2: dinsdagmorgen van 8.15 – 12.15 uur en donderdagmorgen van 08.15 – 12.15 uur.
Groep 3 (start alleen als de andere 2 groepen vol zitten): maandagmorgen van 8.15-12.15 uur en donderdagmiddag van 13.00-15.00 uur.
De (stam)groepen bestaan uit maximaal 16 kinderen die twee keer per week in een – zo mogelijk – vaste samenstelling met twee pedagogische professionals bij elkaar komt.
De peutergroep is geopend tijdens de schoolweken. In de schoolvakanties is de peutergroep gesloten.

8.5 Vervanging

In geval van ziekte of afwezigheid wordt gewerkt met (vaste) inval-pedagogisch professionals. Na een gedegen inwerkperiode moeten de inval-pedagogisch professionals in staat zijn de groep verantwoord te kunnen draaien. Onze inval pedagogisch professionals hebben minimaal een relevant MBO – diploma (CAO kinderopvang). Ook zij zijn in het bezit van een verklaring omtrent gedrag. Deze wordt voorafgaand aan indiensttreding overhandigd en is niet ouder dan twee maanden.
Als de vaste inval- pedagogisch professionals tijdelijk niet beschikbaar zijn, kan in geval van nood een beroep worden gedaan op de medewerkers van de Bornput.

8.6 Achterwacht

Als er op de peutergroep maar één pedagogisch professional aanwezig is, moet er een zogenaamde achterwachtregeling worden getroffen in verband met mogelijke calamiteiten. Deze achterwacht hoeft niet bij de peutergroep aanwezig te zijn, maar dient wel bereikbaar te zijn en moet binnen 15 minuten aanwezig kunnen zijn. Er is voor gekozen dat personeel van de Bornput als achterwacht fungeert. Op het moment dat er maar één pedagogisch professional op de groep staat, zijn de onderwijsassistenten van de Bornput achterwacht.

8.7 Begeleiding en inzet van stagiaires

Onze peutergroep is stageplaats voor studenten van het Hoornbeeck College te Amersfoort en het Van Lodensteincollege te Kesteren. Dit betreffen stagiaires die een snuffelstage doen of een maatschappelijke stage. Deze stagiaires zijn minder dan 60 uur per jaar op locatie. Voor deze stagiaires hoeft geen VOG te worden aangevraagd. Tevens heeft de voorschool geen bewijs nodig dat de voorschool een opleidingsinstituut is voor het SBB.
In de peutergroep kan een stagiair(e) activiteiten kan verrichten om zich te bekwamen onder toezicht van de pedagogisch professional. De activiteiten van de stagiaire richten zich op de opdrachten die vanuit de opleiding gesteld worden. Daarnaast kan de pedagogisch professional de stagiaire vragen om onder haar leiding te assisteren bij de activiteiten binnen de groep. De eindverantwoording en het toezicht voor de betreffende groep blijft in handen van een pedagogisch professional. De stagiaire mag niet alleen zijn met de kinderen.

8.8 Accommodatie en inrichting

De accommodatie van de peutergroep voldoet aan de normen zoals die gesteld worden in de Wet Kinderopvang. GGD Gelderland Zuid geeft advies op het gebied van hygiëne.

8.8.1 Groepsruimte

Door bewuste materiaalkeuze zorgen we voor een prettige sfeer binnen de peutergroep. Er is een uitnodigende ruimte gecreëerd, zodat kinderen zich op hun gemak voelen.
Iedere locatie heeft zijn eigen karakter door de bouw, lichtinval en afmetingen. Deze situatie is samen met de pedagogische overwegingen bepalend voor de kleurkeuze en inrichting.
De groepsruimte is zo ingericht dat het kind wordt uitgedaagd te spelen met het beschikbare materiaal. Aan de hand van een rooster zorgt de pedagogisch professional voor passende en stimulerende activiteiten waarbij alle ontwikkelingsaspecten voor de peuter aan bod komen. Binnen de gestelde kaders heeft het kind de mogelijkheid om zelf keuzes te leren maken.
Bij de inrichting is gekozen voor het creëren van diverse hoeken waar kinderen samen kunnen spelen of zich even kunnen afzonderen als ze hier behoefte aan hebben. Daarnaast is de ruimte zo ingericht dat er voldoende overzicht is en de kinderen snel in contact staan met een pedagogisch professional als hier behoefte aan is. Hierdoor ontstaat overzicht en structuur en weten de kinderen waar ze aan toe zijn. Speelgoed en diverse speel- en spelmaterialen zijn in open kasten opgeborgen, waardoor de kinderen gestimuleerd worden om te gaan spelen.

8.9.1 Ziekte

Het is mogelijk dat een kind in de loop van de morgen ziek wordt of zich niet lekker voelt. Afhankelijk van hoe het kind zich voelt, wordt contact met de ouder of verzorger opgenomen en afgestemd hoe te handelen. In sommige gevallen, als het kind (hoge) koorts heeft of zich echt niet lekker voelt, wordt de ouder gevraagd het kind zo snel mogelijk op te halen.

8.9.2 Veiligheid

Aan de hand van de volgende punten wordt de veiligheid binnen de opvang gewaarborgd:

- Jaarlijks vindt een risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid (RIV en RIG) plaats waarbij gekeken wordt of de inrichting en de gezondheidsrisico's nog aan alle eisen voldoen. De uitkomsten hiervan worden besproken met de pedagogisch professionals en waar nodig in de werkinstructies aangepast. Dit wordt omschreven in het document veiligheid en het actieplan veiligheid.
- Er is altijd toezicht, binnen en buiten (op gezichts- of gehoorsafstand).
- Er is altijd een pedagogisch professional in de groepsruimte aanwezig.
- Gevaarlijke stoffen worden hoog opgeborgen, buiten bereik van kinderen.
- Gevaarlijke spelletjes en activiteiten zijn niet toegestaan.
- Bij uitstapjes worden met kleine groepjes met vaste begeleiding gewerkt (5-8 kinderen), mede afhankelijk van het soort uitstapje en de leeftijd van de kinderen.
- Er is in de groepsruimte een EHBO-doos aanwezig. Daarnaast worden er pedagogisch professionals opgeleid tot BHV-er, die bij calamiteiten de nodige kennis heeft om te handelen en eventueel een ontruiming te leiden.
- Driemaal per jaar vindt er een ontruimingsoefening plaats.
- In ieder lokaal is een calamiteitenplan aanwezig, dat jaarlijks bijgesteld wordt.
- In ieder lokaal alsmede in de gangen hangen de vluchtroutes.
- Iedere ontruimingsoefening wordt geëvalueerd. Deze evaluatie wordt op de teamvergadering besproken. Zo nodig wordt het ontruimingsplan vervolgens bijgesteld.

8.9.3 Ongeval

Het kan gebeuren dat een kind betrokken raakt bij een ongeval tijdens het verblijf binnen de peutergroep. Hiervan wordt altijd melding gemaakt aan de ouders. Indien het noodzakelijk is dat er een behandeling plaatsvindt door een arts, wordt er contact opgenomen met de dichtstbijzijnde dienstdoende artsenpraktijk, zoals beschreven in het calamiteitenplan. De pedagogisch professional neemt zo snel mogelijk contact op met de ouder om melding te maken van het ongeval en draagt zorg voor het kind totdat de ouders het overnemen.

8.9.4 Medicijngebruik

Binnen de peutergroep zijn registratieformulieren aanwezig voor het toedienen van medicijnen.
Mocht het voorkomen dat de pedagogisch professionals medicijnen moeten toedienen aan het kind, dan zal de ouders worden gevraagd een toestemmingsformulier te ondertekenen. Dit is van toepassing voor medicijnen op recept als ook voor producten die zonder recept te verkrijgen zijn, zoals een hoestdrank.

8.9.5 Mishandeling

Als het vermoeden bestaat dat een kind in aanraking komt met huiselijk geweld of (seksueel/ geestelijk/ lichamelijk) wordt mishandeld, zal worden gewerkt volgens de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

8.9.6 Vierogen-principe

Het vierogen principe houdt in dat er minimaal twee volwassenen aanwezig moeten zijn in het gebouw, die de kinderen in een groep kunnen zien of horen. Om de veiligheid van kinderen maar ook de kwaliteit van opvang te garanderen, is het van belang dat pedagogisch professionals zo min mogelijk met een kind alleen zijn. Op onze peutergroepen hebben we dit zo geregeld dat in de groep zo vaak mogelijk naast de pedagogische professional een vrijwilliger of stagiaires aanwezig is.

Voor alle pedagogische professionals en alle andere betrokkenen bij de peutergroep dient een actuele VOG aanwezig te zijn.

Er is bij ons regelmatig een vrijwilligster of stagiaire op de groep aanwezig. Overigens lopen er bij de breng- en haaltijden met regelmaat ouders in en uit die hun kind komen brengen of halen, waarbij ook dan toezicht geregeld is.

8.10 Warme overdracht naar basisschool en BSO

Als uw kind 4 jaar wordt breekt een nieuwe fase aan: het gaat naar de basisschool! Een spannende en leuke tijd voor u en uw kind! Om de overgang van de peutergroep naar de basisschool voor uw kind zo soepel mogelijk te laten verlopen, werken we met een schriftelijke overdracht naar de basisschool van uw kind. Welke informatie wordt overgedragen? De pedagogisch professionals van de peutergroep kennen uw kind. In de overdracht geeft de peutergroep (als voorschoolse instelling) informatie mee over de ontwikkeling van uw kind, onder andere op het gebied van taal, spel en motoriek en hoe uw kind met andere kinderen omgaat. Met de informatie zorgt de leerkracht in groep 1 van de basisschool dat uw kind de juiste aandacht krijgt en dat het onderwijs aansluit bij wat uw kind nodig heeft. De pedagogisch professional van de peutergroep vult de overdracht en de observatieregistratie lijst in. Vervolgens draagt de pedagogisch professional het gehele dossier over aan de basisschool. Voor VE-kinderen is dit een zogenoemde 'warme' overdracht, de ouder heeft de mogelijkheid bij het gesprek aanwezig te zijn. Ouders kunnen middels het aanmeldingsformulier aangeven of zij toestemming geven voor deze overdracht. Indien de ouder bezwaar heeft tegen de overdracht wordt het document niet opgestuurd naar de basisschool. De school ontvangt wel een korte brief waarin staat dat de ouder geen toestemming heeft gegeven voor de overdracht.
Indien een kind gebruik gaat maken van buitenschoolse opvang, vragen we op dat moment de ouder(s)/verzorger(s) toestemming om (een gedeelte van) het dossier over te dragen aan de buitenschoolse voorziening. We hanteren hierbij dezelfde procedure als bij de overdracht naar het basisonderwijs. Dat betekent dat de pedagogisch professional van de peutergroep het overdrachtsformulier en de observatie-registratielijst invult. Vervolgens draagt de pedagogisch professional het gehele of gedeeltelijke dossier schriftelijk over aan de BSO. Voor de VE-kinderen kan er indien nodig ook een zogenoemde ‘warme’ overdracht plaatsvinden.

8.11 Privacy en klachtenregel

8.11.1 Privacy

De peutergroep heeft een privacyreglement en gaat zorgvuldig om met de persoonlijke gegevens van de ouders en het kind. Een aantal zaken moeten wij registreren, zoals informatie die van belang is voor de wekelijkse opvang van het kind. Wij registreren dit digitaal.

8.11.2 Klachten

Werken in een peutergroep is niet zomaar werk. De pedagogisch professionals van de peutergroep doen hun uiterste best om het kind een fijne tijd aan te bieden. Toch kunnen er aspecten zijn die anders aangepakt of verbeterd kunnen worden. Ouders kunnen ons hierbij helpen door op- en aanmerkingen te maken. De peutergroep

werkt met een officieel vastgesteld klachtenreglement. Deze is door de ouders in te zien. Onder een klacht wordt verstaan; iedere uiting van ongenoegen over de organisatie of de daarin werkzame pedagogisch professionals. Het doel van het reglement is dat de onvrede onder de ouders wordt gehoord, zo mogelijk behandeld en opgelost. Door het registreren van klachten wil de peutergroep zoveel mogelijk signalen, opmerkingen opvangen zodat aan de hand daarvan verbeterpunten kunnen worden opgesteld en het beleid aangepast. De pedagogisch professionals worden gestimuleerd zoveel mogelijk klachten te registreren, dus ook opmerkingen, signalen, vragen van ouders die duiden op mogelijke punten ter verbetering van de organisatie, maar die niet als zodanig worden aangeboden voor behandeling.
De peutergroep heeft een interne klachtenprocedure. Daarnaast zijn wij aangesloten bij de landelijke Geschillencommissie Kinderopvang.
Voor adressen en procedure, zie de informatiegids van de peutergroep.

9 Werkwijze

In dit hoofdstuk wordt de werkwijze binnen de peutergroep besproken. Onder meer worden de dagindeling, de verschillende hoeken, het gebruik van de leerlijnen van Driestar Educatief in Konnect / ParnasSys en de methode ‘Bas in de klas’ besproken.

9.1 Dagindeling

De peuters worden aan het begin van de morgen in de groepsruimte gebracht door de ouder(s). De pedagogisch professionals begroeten de peuters. De peuters kunnen vrij spelen in de groepsruimte totdat de pedagogisch professional met de dagopening gaan beginnen. In de kring wordt iedereen begroet en mag elk kind een verhaaltje vertellen. Daarna wordt er gebeden en gezongen en vertelt een van de pedagogisch professionals een Bijbelverhaal.
Na de dagopening gaan de peuters een werkje maken of met een van de pedagogisch professionals een activiteit in een klein groepje doen, zoals het bekijken en bespreken van een Basplaat of het voorlezen van een prentenboek. Na het werken of de kringactiviteit mogen de kinderen in de hoeken spelen. In een volgende paragraaf wordt beschreven welke hoeken er aanwezig zijn op de peutergroep.
Na het werken en spelen wordt er fruit gegeten met elkaar. Het meegebrachte eten en drinken wordt in de kring gezellig met elkaar opgegeten.
Daarna wordt erbuiten gespeeld. Dit gebeurt op het kleuterplein. Na het buitenspelen gaan de kinderen opnieuw in de kring. Tijdens deze kring wordt er met de hele groep een activiteit, zoals tellen of voorlezen, gedaan.
De morgen wordt beëindigd in de kring met zingen en danken. Daarna zegt iedereen elkaar gedag. Aan het eind van de morgen worden de peuters door de ouder(s) op het plein opgehaald.

9.2 Begin- en eindtijden

De reguliere peuters mogen 2 dagdelen (morgens en/of middagen) naar de peutergroep komen.
De peutergroep is geopend op:
Groep 1: woensdagmorgen en vrijdagmorgen.
Groep 2: dinsdagmorgen en donderdagmorgen.
Groep 3 (start alleen als de andere twee groepen vol zijn): maandagmorgen en donderdagmiddag
De morgens zijn van 8.15-12.15 uur en de middag van 13.00-15.00 uur.
Op de peutergroep wordt in groep 1 en groep 2 VE aangeboden. (vier dagdelen per week, 16 uur per week), in groep 3 worden geen VE-peuters geplaatst omdat zij dan niet aan het aantal uren komen i.v.m. de kortere middag.
De peuters kunnen door de ouder(s) in de groepsruimte gebracht worden tussen 8.15-8.30 uur. De kinderen kunnen met hun ouders even een spelletje doen of zelfstandig gaan spelen. Aan het eind van de morgen of middag kunnen de ouders hun kind weer ophalen in de groep.
Kinderen die voor het eerst op de peutergroep komen, krijgen een uitnodiging van de pedagogisch professionals.

9.3 Wenprocedure

De start van de opvang is erg belangrijk. Zowel voor de ouder als het kind is de opvang nieuw terrein. Daarom nemen wij de tijd om te wennen.
Ouders krijgen de gelegenheid om de eerste morgen tot 9.00 uur bij hun peuter te blijven. Ook krijgt u een vragenlijst waarop u de gewoontes en bijzonderheden van het kind kunt noteren.
Per kind verschilt de frequentie en duur van de gewenning. Het ene kind is eenkennig en op een leeftijd dat het erg aan de ouders hangt, het andere vindt alles geweldig en heeft geen tijd voor afscheid.

9.4 Fruit eten

De kinderen nemen elke morgen hun tas mee naar de peutergroep met daarin een beker met drinken en fruit. Op de peutergroep stimuleren we het gezond eten en daarmee ook het fruit eten. Voor het zingen pakken de kinderen zelf hun tas, zetten de beker en fruit etc. op de tafel. Daarna wordt er een liedje gezongen en mogen de kinderen eten en drinken.

9.5 Verzorging

De kinderen van 2,5 tot 4 jaar die onze peutergroep bezoeken, worden intensief begeleid, ook wat de verzorging betreft. Er is aandacht voor hygiëne. De kinderen worden als het nodig is begeleid bij het toiletbezoek, en het aansluitend handen wassen. Hygiëne heeft de nodige aandacht in de peutergroep.
De toiletten voor de peuters zijn in het zicht van de groepsruimte. Kinderen die verschoond moeten worden, worden geholpen door de vrijwilliger in het toilet. Tijdens die momenten is er een pedagogisch professional/ vrijwilliger of medewerker van de Bornput in de groep aanwezig.

9.6 Materialen/Hoeken

Binnen de peutergroep worden veel materialen en speelgoed gebruikt. Dit is afgestemd op de leeftijdsgroep van 3 jaar tot 4 jaar. Daarbij is het mogelijk om differentiatie aan te brengen in het speelgoed, zodat er uitdaging is voor alle kinderen.
Vrij spelen en gestructureerd spel vindt afwisselend plaats. De pedagogisch professional stimuleert het spel door nieuwe facetten aan het spel toe te voegen.
In de groep zijn verschillende hoeken aanwezig waarin de kinderen kunnen spelen, ontdekken en leren.
Poppenhoek: In de poppenhoek staan tafeltjes en stoeltjes, een keukentje en andere materialen waarmee de peuters kunnen spelen. Hiermee kunnen ze naspelen en hun fantasie verder ontwikkelen. Pedagogisch professionals kunnen in deze hoek de spelontwikkeling van het kind observeren.
Themahoek: In deze hoek kunnen de kinderen door middel van rollenspel, imiteren of onderzoeken leren. Ze spelen daar met verschillende materialen die met het thema te maken hebben. Ze leren in context en kunnen op deze manier woordenschat opdoen en gebruiken. Bijvoorbeeld wanneer we werken over de boerderij hebben we een speciale boerderijhoek waar dieren staan, een boerderij, eten voor de dieren enz. Pedagogisch professionals kunnen in deze hoek de spelontwikkeling van het kind observeren.
Bouwhoek: De peuters kunnen met allerlei bouwmateriaal verschillende constructies bouwen. Stapelen, passen en meten wordt hiermee op een spelende wijze ontdekt.
Leeshoek: Hier kunnen peuters zich heerlijk tussen de kussens en/of op de bank terugtrekken om een boekje te ‘lezen’.
Constructiehoek: Op de peutergroep zijn er verschillende constructiematerialen aanwezig, zoals duplo. Hiermee kunnen de kinderen ontdekken en allerlei eigen constructie maken.
Kleihoek: In de kleihoek wordt de sensomotorische ontwikkeling van het kind gestimuleerd. Hiermee kunnen de kinderen heerlijk frummelen of doelgericht iets maken.
Water/zandtafel: Ook met deze hoek wordt de sensomotorische ontwikkeling gestimuleerd. Water en zand hebben een grote aantrekkingskracht op kinderen.
Uitbreiding peuterruimte: Om elke peuter optimale ontwikkelruimte te geven, maken we ook gebruik van een extra ruimte naast het peuterlokaal. Hier hebben de peuters extra speelruimte onder toezicht van de pedagogisch professional en vrijwilliger. Deze hoek is tijdens de voorschooluren altijd beschikbaar voor de voorschool. Ouders zijn hiervan op de hoogte gesteld middels de nieuwsbrief.

9.7 Leerlijnen Konnect / ParnasSys en Bas in de klas!

Voor onze VE –kinderen maken we gebruik van de leerlijnen van Konnect / ParnasSys. Daarbij maken we onder andere gebruik ook van de methode 'Bas in de klas'. Deze methode biedt activiteiten aan rondom verschillende thema's. Deze thema's staan dichtbij de belevingswereld van de kinderen. De methode voor de peutergroep bestaat uit verschillende thema's. Een thema wordt in ongeveer 6 weken aangeboden. De pedagogisch professionals kiezen hieruit verschillende activiteiten die zij aanbieden aan de peuters. Deze activiteiten rondom het thema hebben doelen. Deze doelen komen overeen met de ontwikkeling van de peuters. Er zijn activiteiten rondom de taalontwikkeling, rekenontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling en de grove motoriek.

9.8 Thema's

Om de 6 weken ongeveer wordt er gewisseld van thema. De pedagogisch professionals kiezen thema's die dicht bij de belevingswereld van de kinderen liggen en waarin zij de verschillende ontwikkelingslijnen kunnen aanbieden en stimuleren.
Op de peutergroep worden de thema's op een spelende wijze aangeboden aan de kinderen. Dit wordt ook gedaan in de onderbouwgroepen van de Bornput. Hierdoor ontstaat er een doorgaande lijn naar groep 1 en 2.

9.9 Kringactiviteiten

Tijdens de kringactiviteiten worden, zoals ook genoemd in het beleidsplan, de doelen op een spelende wijze aangeboden aan de kinderen. Hierbij wordt er veel materiaal gebruikt dat de kinderen aanspreekt, stimuleert en uitdaagt om nieuwe ervaringen op te doen. Hierdoor leren en ontdekken de kinderen.
Elke morgen wordt er in kleine groepjes gewerkt. Tijdens deze kleine kringmomenten worden er activiteiten gedaan met betrekking tot het thema waarover gewerkt wordt. Een voorbeeld hiervan is: er wordt gewerkt over de trein, Eén pedagogisch professional leest een prentenboek over de trein voor of zij heeft een praatplaat van de trein meegenomen, waar zien we de conducteur/machinist? De andere pedagogisch professional telt de mensen die op het perron staan en in de trein zitten, en de vrijwilliger speelt met enkele kinderen de trein na in het speellokaal. Op deze manier proberen de pedagogisch professionals de kinderen die het nodig hebben, extra aandacht en begeleiding te geven om de ontwikkeling verder te stimuleren.
Naast deze momenten waarop intensief aandacht is voor de kinderen, doen we ook activiteiten in de grote kring.

9.10 Buitenspelen en excursies

De peutergroepen spelen buiten op het kleuterplein. Zij spelen apart van de basisschoolgroepen. Tijdens het buitenspelen wordt de grote motoriek van de kinderen gestimuleerd. Buiten kunnen de peuters met stepjes, fietsjes en karren spelen. Er is een zandbak waarin de kinderen met scheppen en emmers allerlei zandcreaties kunnen maken. Maar ook kunnen de pedagogisch professionals een spelletje met de kinderen gaan doen, zoals 'zakdoekje leggen' of 'jan huigen in de ton'. Wanneer het niet mogelijk is om buiten te spelen (door bijvoorbeeld het weer) zullen eenvoudige spelletjes binnen gedaan worden.
Een enkele keer wordt er een excursie met de groep georganiseerd. Deze staat in het teken van het thema waarover gewerkt is of wordt. Onder begeleiding van de pedagogisch professionals en enkele ouders wordt een locatie bezocht met betrekking tot het thema. Als het vervoer met auto's gaat, dan zijn kinderzitjes voor andermans kinderen niet verplicht, het gebruik van gordels uiteraard wel. In zo'n geval worden kinderen alleen vervoerd op de achterbank.
Voor andere activiteiten verlaten de kinderen de groepsruimte niet, deze worden in het lokaal van de peutergroep georganiseerd.

9.11 Ontwikkelingsvolgsysteem/leerlijnen

Zoals ook al in het beleidsplan genoemd in hoofdstuk 3, wordt de ontwikkeling van de peuters geobserveerd door middel van de leerlijnen van Driestar Educatief in Konnect / ParnasSys.

Dit kindvolgsysteem biedt het volgende aan:

- In dit kindvolgsysteem hebben de ontwikkelingslijnen van Driestar educatief een plaats.
- Deze lijnen vormen een doorgaande lijn met het leerlijnenpakket 4-7 jaar dat in ParnasSys beschikbaar is en door de basisschool de Bornput ook gebruikt wordt.
- Dit kindvolgsysteem is specifiek ontwikkeld voor de kinderopvang.
- Bij het invullen van observatielijsten in het kindvolgsysteem, wordt uitgegaan van wisselende groepssamenstellingen. Een pedagogisch professional kan kiezen of de observatiepunten per kind of voor een zelf te kiezen selectie van kinderen wordt ingevuld.
- De kalenderleeftijd vormt het referentiepunt.
- Deze leerlijnen worden voor elk kind afzonderlijk bijgehouden. Er wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan de volgende ontwikkelingsaspecten:

Motoriek

- Grove motoriek
- Fijne motoriek

Sociaal-emotionele ontwikkeling

- Welbevinden en betrokkenheid
- Taakgerichtheid en zelfstandigheid
- Ruimte nemen
- Ruimte geven

Taal

- Ontluikende en beginnende geletterdheid (vanaf 25 maanden)
- Interactief taalgebruik

Rekenen (vanaf 25 maanden)

- Tellen en getalbegrip
- Meten
- Meetkunde

De observatie vindt maandelijks plaats en is tenminste bijgewerkt op het moment dat de peuterbespreking plaatsvindt met de Intern Begeleider.
Deze leerlijn sluit aan op de leerlijnen die door de groepen 1 en 2 worden gebruikt (taal, rekenen, motoriek, spel, algemeen). Alle leerlijnen zijn op de peutergroep in te zien.
Bij kinderen met een VE-indicatie worden extra activiteiten ingezet om de ontwikkeling van bovengenoemde aspecten te stimuleren.

9.12 Ouder(contacten)

Voor de kinderen is het van belang dat er een goed contact is tussen ouders en de pedagogisch professionals. Als een ouder zich “thuis voelt”, heeft dit zijn weerslag op het kind. Voor zowel de pedagogisch professionals als ouders is het belangrijk dat er een goede afstemming plaatsvindt.

De opvoedingsverantwoordelijkheid ligt bij de ouders, binnen de peutergroep wordt deze gedeeld met de pedagogisch professionals. Ouders hebben veel kennis en informatie over hun kind die voor de pedagogisch professionals van belang kan zijn. Aan de andere kant kunnen pedagogisch professionals vanuit professioneel oogpunt ook weer advies en informatie aan de ouders geven. Zij zien het kind in een andere omgeving dan de ouders. Om het contact met ouders goed te laten verlopen, maken de pedagogisch professionals regelmatig een praatje tijdens het brengen en halen van de kinderen. De nodige informatie kan dan worden uitgewisseld. De pedagogisch professionals kunnen eventueel rekening houden met bijzonderheden thuis, waardoor het kind zich

anders kan gedragen. Andersom is het voor ouders belangrijk dat zij op de hoogte zijn als er iets gebeurd is tijdens het verblijf binnen de peutergroep, zodat ze erop kunnen inspelen als het kind er thuis op terug komt. Naast de overdracht tijdens halen en brengen wordt er gebruik gemaakt van diverse formele mogelijkheden om de betrokkenheid van ouders te stimuleren:

9.12.1 Contactmomenten

Door het uitwisselen van informatie wordt aan de gedeelde opvoeding vormgegeven. Voordat uw kind op de peutergroep start, krijgt u een vragenformulier toegestuurd waarop u informatie van uw kind kunt invullen. Als u het wenselijk vindt om een persoonlijk gesprek met de mentor van uw kind te hebben, kunt u dit aangeven op het formulier.
In de periode dat uw kind op de peutergroep zit, is er veel gelegenheid om de mentor van uw kind te spreken, omdat het brengen en halen van uw peuter ook op een informele manier gaat. Wanneer er tussendoor vragen of bespreekpunten zijn, staan we hier altijd voor open.

De volgende contactmomenten zijn vastgelegd:

- 6-8 weken na de start van de peuter in de peutergroep;
- Aan het einde van de periode in de peutergroep;
- Wanneer een peuter een jaar in de peutergroep zit, is er een extra contactmoment in het midden van deze periode.

9.12.2 Nieuwsbrief

Eén keer per maand, en verder voor zover nodig, wordt er een nieuwsbrief verspreid waarin algemene informatie wordt gegeven vanuit de peutergroep. Ouders blijven op deze manier informatief betrokken bij de organisatie. Verder worden de ouders op de hoogte gehouden door de maandelijkse nieuwsbrieven van de Bornput.

9.12.3 Informatiegids

Aan het begin van het schooljaar ontvangen de ouders van de peutergroep in een informatiegids waarin alle relevante informatie in vermeld staat. De gids bevat een aantal zakelijke gegevens, zoals adressen, afspraken en vakantiedata.
Daarnaast bevat deze gids informatie waarin we u voorlichting geven over een aantal onderwerpen betreffende het werk in de peutergroep. Verder zijn er tal van organisatorische zaken in vermeld.

9.12.4 Website

Alle relevante informatie van de peutergroepen staat ook vermeld op de website van de de peuterhof: De Bornput Kesteren – De Peuterhof.

9.12.5 Inloopmoment

De ouders kunnen van 8.15-8.30 uur hun kind in de peutergroep brengen. De ouders hebben binnen die tijd gelegenheid de pedagogisch professional te spreken.

9.12.6 Oudercommissie

We vinden het belangrijk dat ouders kunnen adviseren bij belangrijke onderwerpen betreffende de opvang van hun kind(eren). De Wet kinderopvang stelt een oudercommissie verplicht en geeft die oudercommissie adviesrecht op diverse onderwerpen. Een oudercommissie heeft informatierecht en adviesrecht op een aantal thema's ten aanzien van het beleid van de voorschool zoals op de uitvoering van artikel 1.50/1.56 (het bieden van

verantwoorde kinderopvang; het pedagogisch beleid en de praktijk, voorschoolse educatie, voeding, opvoeding, veiligheid en gezondheid; openingstijden; klachten en klachtenregeling en de prijs van de kinderopvang). De oudercommissie kan ook ongevraagd adviseren over deze onderwerpen. Bij advies van ouders gaat het er uiteindelijk om een voor alle partijen werkbare situatie te creëren die recht doet aan de belangen van deze partijen.

9.13 Vrijwilligersbeleid

In de peutergroep wordt met vrijwilligers gewerkt. Hierbij gaat het om personen die als aanvulling op de pedagogisch professionals meewerken in de peutergroep. Alle vrijwilligers hebben een VOG. Vrijwilligers verrichten aanvullende, ondersteunende werkzaamheden, direct of indirect ten behoeve van de peuters op de peutergroep. Door te werken met vrijwilligers wordt in het algemeen de betrokkenheid van ouders/verzorgers bij de speelzaal vergroot en kan de werklast voor de pedagogisch professionals worden verlaagd. Het is vanuit veiligheidsaspecten wenselijk dat er voldoende (minimaal twee) personen aanwezig te zijn bij een groep peuters. Door deze manier van werken kunnen we voldoen aan het vier-ogen-principe.

9.13.1 Inhoud van de functie

- Een vrijwilliger is de helpende hand van de vaste pedagogisch professional. De pedagogisch professional is primair verantwoordelijk voor de opvang, ontwikkeling en verzorging van de peuters tot 4 jaar.
- De vrijwilliger is een persoon van 18 jaar of ouder die structureel (in ons geval met vergoeding) op regelmatige, niet incidentele basis werkzaam is bij een peutergroep en is belast met de verzorging, de opvoeding of het bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen.

9.13.2 Vereisten

- er is op dit moment geen specifieke peuteropleiding vereist;
- gemotiveerd zijn voor het assisteren van de pedagogisch professionals bij alle voorkomende werkzaamheden in de speelzaal, zowel tijdens de groepsuren als daarbuiten;
- enthousiaste en betrokken inzet;
- draagt bij aan een gezellig, veilig, stimulerend en positief groepsklimaat;
- beschikbaarheid op de afgesproken tijd;
- bereidheid om onder leiding te werken;
- vermogen om, na een inwerkperiode, zelf initiatieven te ontplooien wanneer dat gewenst is; deelnemen aan werkoverleg indien gewenst;
- weten om te gaan met gevoelige informatie en deze niet verspreiden; is aanwezig van een kwartier voor openingstijd tot een kwartier na openingstijd;
- bij voorkeur geen ouder van een kind in de betreffende groep;
- is bereid de verklaring omtrent gedrag te verstrekken aan het bestuur dit is een vereiste van overheidswege;
- beheerst de Nederlandse taal goed in woord en geschrift.

9.13.3 Vergoedingen

- aan de vrijwilliger wordt een vrijwilligersvergoeding gegeven;
- voor het uitgeven van de vergoeding wordt een contract opgesteld.
- de kosten van de verklaring omtrent gedrag komen voor rekening van de stichting.

9.13.4 Taakomschrijving vrijwilliger

- Peuters en ouders opvangen bij binnenkomst;
- Afscheid nemen van ouder(s), evt. zwaaien naar papa/mama aan het raam;
- Peuters begeleiden en stimuleren in hun spel, evt. ruzies of conflictjes samen met de peuters oplossen;
- Voorlezen, warme relatie opbouwen;
- Luiers verzorgen in het invalidentoilet;
- Liedjes zingen of verhaaltjes vertellen;
- Samen eten / bij peuters aan tafel zitten (eten / drinken verzorgen);
- Tasjes opruimen met de peuters;
- Handjes en mondjes afvegen;
- Kring maken;
- Peutergroep opruimen;
- Collegialiteit in de gaten houden;
- Bij problemen deze bespreken met de pedagogisch professional;
- Heeft regelmatig gesprek met de pedagogisch professional;
- Besproken zaken worden geacht binnen het team te blijven en niet naar derden toe. (Verplichte geheimhouding over alle persoonlijke gegevens).

10 Ondersteuning intern & extern

De peutergroepen hebben de beschikking over ondersteuning van zowel interne als externe hulp. In dit hoofdstuk wordt beschreven wat deze hulp inhoudt.

10.1 Intern

Elk kind wordt tijdens een groepsbespreking besproken met de intern begeleider. Dit wordt drie keer per jaar gedaan. Tijdens de groepsbespreking geven de pedagogisch professionals aan wat de onderwijsbehoeften zijn van het kind. Vervolgens wordt er samen met de intern begeleider gekeken naar hoe de pedagogisch professionals ieder kind kunnen ondersteunen en stimuleren in zijn/haar ontwikkeling.
Wanneer er complexere vraagstukken zijn, worden gesprekken met ouders gepland om met elkaar verdere stappen te bespreken. Dat kan ertoe leiden dat andere instanties ingeschakeld worden, zoals het ondersteuningsteam (OT), het consultatiebureau, het kernpunt, etc.
Wanneer een kind als VE'er binnenkomt of als de pedagogisch professionals na gedegen observaties inschatten, dat het kind gebaat is bij extra ondersteuning, is het mogelijk dat het kind twee dagdelen per week extra naar de peutergroep komt.

10.2 Extern

Indien nodig kan er externe hulp ingeschakeld worden als er zorgen zijn. Bij problemen op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind kan er een orthopedagoge worden geconsulteerd. De orthopedagoge kan vragen bespreken, onderzoeken doen en advies geven met betrekking tot de ontwikkeling van het kind. Didactische zorgen kunnen worden besproken met een onderwijsadviseur. Deze geeft advies aan de pedagogisch professionals en ouders.
Ook kan er gebruik gemaakt worden van schoolmaatschappelijk werk. Schoolmaatschappelijk werk kan advies en ondersteuning bieden rondom de ontwikkeling van het kind, zowel binnen de peutergroep als in de thuissituatie, met name op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling en bij gedragsproblemen.

10.3 Ondersteuningsteam

De Bornput beschikt over een intern ondersteuningsteam (OT). In dit team hebben de volgende personen zitting: de directeur, Intern Begeleider, schoolmaatschappelijk werker, schoolarts, orthopedagoog en de jeugdconsulente van de gemeente.
Wanneer er grote zorgen rondom een kind zijn, kan het kind, met toestemming van de ouders, worden besproken in het OT. Het doel van het OT is dat er vroegtijdig, snel en adequaat hulp wordt ingezet voor het kind en het gezin. Kinderen uit de peutergroep kunnen besproken worden binnen dit ondersteuningsteam (OT).

10.4 Pedagogisch beleidsmedewerker/coach

De teamleider wordt ingezet als een pedagogisch beleidsmedewerker/coach. Als pedagogisch beleidsmedewerker draagt zij bij aan de kwaliteit van onze peutergroep. Zij heeft twee belangrijke taken: de ontwikkeling en invoering van het pedagogisch beleid en het coachen van pedagogisch medewerkers bij hun werkzaamheden. Als pedagogisch beleidsmedewerker ontwikkelt zij het pedagogisch beleid. Dit is breder dan alleen het pedagogisch beleidsplan, het omvat al het beleid dat raakt aal de pedagogische praktijk.

Daarnaast heeft zij een taak bij het bewaken en invoeren van pedagogische beleidsvoornemens, zodat iedere medewerker werkt volgens dezelfde pedagogische visie.
Naast het ontwikkelen van het pedagogisch beleid, zorgt de pedagogisch beleidsmedewerker als coach voor het verbeteren van de pedagogische kwaliteit van de werkzaamheden en professionele ontwikkeling van de pedagogisch professionals. Als coach begeleidt en traint zij de pedagogisch professionals bij de dagelijkse praktijkwerkzaamheden. Iedere pedagogisch professional heeft jaarlijks recht op coaching, ook inval-pedagogisch professionals.
De verdeling van de uren is als volgt: 50 uur voor ontwikkeling en implementatie van pedagogisch beleid en 12 uur voor coaching van beroepskrachten. (10 u. x 1,2 FTE). In het kwaliteit/coachingsplan wordt dit jaarlijks nader uitgewerkt.

10.5 Inzet VE-beleidsmedewerker / coach

Vanaf 1 januari 2022 wordt ingezet op kwaliteitsverhoging van de Voorschoolse Educatie (VE) door de inzet van een VE-pedagogisch beleidsmedewerker/coach. Deze functie wordt uitgevoerd door onze coördinator Voorschool. Zij zet zich in om de kwaliteit van de pedagogisch medewerkers en van het pedagogisch beleid in de VE te verhogen. Dat houdt in dat zij VE-beleid ontwikkelt, de pedagogisch professional ondersteunt bij het VE-aanbod, zicht houdt op de ontwikkeling van de VE-groep en het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch professionals.
Jaarlijks wordt de omvang van het aantal uren voor deze functie vastgesteld. De norm is 10 uur per peuter met een VE-indicatie op 1 januari van het betreffende jaar. In het ‘Kwaliteit- coachingplan en VE-coaching’ worden deze uren nader uitgewerkt.